

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרוה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זע"א בפרשת השבוע

מוסדות שטפנשט בארץ הקודש

אלעד רחוב הרי"ף 35 • בני ברק רחוב מהרש"ל 13 • גבעתיים רחוב רמב"ם 1
בית שמש רחוב נהרדעה 2 • יאס רומניה רחוב אליזבטה ריזה 2 שכונת פאקוראר

ברכת השנים

במוצאי שנת תשפ"ו ולעת פרוס התשפ"ה
עם פרוס השנה החדשה עלינו ועל כל ישראל
נישא בזאת איחולי ברכה ותפילה

לרבנן ותלמידיהון, הלומדים, ההוגים, המתחנכים המתפללים,
והמסתופפים בהיכלי הקודש ד'קהל שטפנשט' בארץ הקודש וברומניה,
לכל תמכין דאורייתא, לכל המסייעים והשותפים התורמים לקמת והחזקת
מוסדות הקודש על שם רבוה"ק הצדיקים משטפנשט זע"א
לכל מרביצי התורה והמתחנכים והמלמדים בהיכלי הכוללים,
המכינה ליישיבה קטנה, והתלמודי התורה
לכל מזכי הרבים הרבנים שליט"א והרבניות יחיו המכתמים רגליהם בכל
ימות השנה להשקות צמאי חסדיך ולזכות הרבים במאור התורה,
לכל המשתתפים ברשת שיעורי התורה וכנסי היהדות
והחיזוק בכל רחבי הארץ אנשים נשים וטף.
לבאי הציון הקדוש בגבעתיים והיכל הישיבה
על קברו של הצדיק בגבעתיים ארץ הקודש.

לבאי ומסתופפי הציון הקדוש דמרו אדמו"ר הראשון משטפנשט ביאס רומניה, ומבקרי בית
'הכנסת אורחים' דשטפנשט ביאס רומניה, לאנשי האגודה למקומות הקדושים ברומניה'
המכתמים רגליהם בבתי העלמין ברחבי רומניה לנצור ולשמר זכר הקדושים אשר בארץ
המה, ולשמר את זכר תורתם ופעליהם להיות שפתותיהם דובבות בקבר

לחוקרי וכותבי עורכי ואוצרי המכון התורני 'תורת אמת' להפצת תורת רבוה"ק לבית
'פראבישט' - 'רוז'ין' - 'שטפנשט' - 'חכמי רומניה' אשר חלק מיבול תנובתם מופיע במקצת
בגליונינו 'באר בשדה' מזה תשע שנים ברציפות ובשאר פרסומי וספרי המכון.

למלאכי הרפואה והחסד ולמתנדבי העזרה והסיוע להחיות עם רב בקמחא דשבתא וקמחא
דפסחא, ברפואה לישראל, ובכתף לזולת, העוסקים ללא ליאות להציל נפשות רבות מישראל
ולקיים עולמות מלאים.

לכל קהלא קדישא, ולכל עם ישראל בכל מקומות מושבותיהם.

תהא השנה הבעל"ט, שנת גאולה וישועה, שנה שנזכה להרמת קרן ישראל, שנה שנזכה
להרמת קרן התורה והחסידות, שנה שנזכה להרחיב גבולי הקדושה, שנה שנזכה להנציח
את זכר רבותינו הקדושים משטפנשט זע"א בארה"ק וברומניה בכמות ובאיכות,
שנת בריאות הגוף והנפש, שנת ציונים הוגנים, שנת זש"ק, שנת פרנסה והצלחה,
שנה שימלא ה' משאלות לבנו לטובה, וימלא ה' משאלותינו במידה טובה ישועה ורחמים.

המעתירים בעדכם לטוב לכם כל הימים
נהגלת המוסדות * רבנן ותלמידיהון

ההכנה לראש השנה - ההבדל בין הכריות לסוסים

משל נאה להמחיר הדבר דומה? לסוחר גדול שהיה רגיל לצאת למסחרו אחת בשנה ליריד השנתי בעיר הבירה, ומיריד זה גרף את עיקר רווחיו לכל השנה כולה. זמן רב לפני שמתקרב התאריך בו נערך היריד, חודשיים או שלושה מראש, כבר מתחיל אותו סוחר להתכונן ליריד ולהכין את הסחורה. הוא עורך ספירת מלאי, בודק את הטעון תיקון, ומתכנן את אופן אכסון הסחורה בארגזים בימי המסע ואת צורת הצגתה בפני הקונים ביריד. שבוע לפני המועד הוא מודרן להזמין לו עגלון טוב, ומודיע לו על היום המועד לבסיעה אשר בו עליו לקחתו אל היריד. כך מתכונן לו הסוחר ומכין עצמו במשך חודשים ארוכים וביתר שאת ועוז ככל שתאריך היריד הולך ומתקרב. העגלון, לעומתו, אשר כל תפקידו הוא להסיע את העגלה והסוס, איננו מתכונן מראש לבסיעה זו אלא רק בבוקרו של יום הנסיעה הוא בודק את מצב העגלה והסוסים, ורתם אותם ומכין מזון וציידה ומספא לסוסים ויוצא לדרך. ואילו הסוסים עצמם? אותם כלל וכלל אין זה מעניין שנוסעים הם אל היריד, אחת היא להם אם יסעו לכאן או לשם, העיקר שימלאו את אבוסם כיאות, ואוכל ומספוא כל צורכם יכנס אל מעיהם... אין צורך להתעמק בכדי להבין את השוני שבין הנוסעים השונים ליריד, ההסבר לכך הוא פשוט ומוכן. הסוחר שמתכונן להרוויח ביריד רווחים גדולים, מתכונן לכך ומכין את עצמו זמן רב מראש. העגלון, שאינו מצפה לגדולות אלא לקבלת דמי הנסיעה בלבד, אינו צריך אלא להכנה מועטה. ואילו הסוס אינו צריך להתכונן כלל, וכל שכרו מסתכם בזה שהוא טומן ראשו

- בית הכנסת לתורה ולתפילה שטפנשט כולל אברכים לעיון - לפרוי"צ כולל אברכים לתורה - אהוד"צ רחוב פריז'סל 13 בני ברק
- תלמוד תורה "תורת אמת" שטפנשט בני ברק
- מכינה ליישיבה קטנה כולל חסידות הרי"ף 35 אלעד
- בית שטפנשט - גבעתיים בקבר הצדיק משטפנשט רחוב רמב"ם 1 גבעתיים כולל אברכים * בית מוסד * מדרשה * מרכז מתנדבים לנוקמים
- הכנסת אורחים ואש"ל ברומניה קבוצות יחידים - בהובנה מראש מתלבט עם האדמו"ר הראשון משטפנשט רחוב אליזבטה 2 שבי פאקוראר רומניה
- מקוה טהרה מפעל קמחא דפסחא וקמחא דשבתא עוז וסיוע למשפחות ברוכות בימי החגים ושבתות השנה.
- אור מתתיהו שיעורי תורה ברחבי הארץ, נכסו חיזוק ועזרי יהדות לעם שבשורות, בהשתתפות גדולי המעשינים ומבני הרבים
- הספריה התורנית ומוזיאון להנצחת יהדות רומניה וזכר הצדיקים משטפנשט.
- מכון תורני "תורת אמת" שטפנשט לתוצאת כתבי רבותינו הקדושים לבית שטפנשט - רחוב' והכני רומניה.
- מפעל האנציקלופדיה לחכמי רומניה
- מספרי המכון ניתן להשיג במשרדי המוסדות:
 - אצקלופדיה מלכות שבסמכות בית הדין בי"ח
 - אגודת אמת - שטפנשט
 - רשפי קודש - רחוב'
 - מגילת מלכים - ניסן
 - עלי ובה:
 - ח"א עניני בריית מילה,
 - ח"ד עניני תפילה,
 - ח"ד עניני נישואין ומצוה טאני,
 - ח"ד עניני פרוין הבן מקביעות לשמירת הילד
 - לימוד ענינים - בדרכי הלימוד
 - מנורי של משיח - נגווי שטפנשט עתיקים
 - אלבום עם שני דיסקים

י"ל על ידי מכון 'תורת אמת שטפנשט' הצטרפו לקבלת הגליון כל שבוע בדוא"ל: 7172759@gmail.com טלפון: 03-579-03-03 פקס: 03-616-5110

ומתעוררים רק בראש-השנה ובעשרת ימי תשובה, דומים הם לאותו עגלון שכל הכנתו מסתכמת ביום הנסיעה עצמה, אבל גם הם מקבלים, לפחות, את שכר פעולתם. אולם מי שממשיך בתרבותו גם בימים קדושים אלו, דומה הוא לאותו סוס, שאמנם נמצא ביריד אך אינו יודע כלל היכן הוא נמצא...

(מפי השמועה)

להוסיף מחול על הקודש

הכל הולך אחר החתום. אלול הוא בחי' ערב שבת, ותשרי בחי' שבת, וכמו שאמרו רבוה"ק זע"א שכל ההשפעה היורדת מש"ק לימי החול הוא ע"י 'תוספת שבת' מה שאיש יהודי מוסיף 'מחול על הקודש', כי קדושת שבת עצמה גבוהה מאוד, כמו"כ בנידון דידן ימי הרחמים

לאכול את האוכל אשר הוא אוכל... אולם מי שענינו בראשו ויודע עד כמה חשובים וגורליים בעבורו הם ימי הרחמים והרצון הממתינים לנו בשעה ומתחיל את הכנותיו מראש, כאותו סוחר חכם, ומתכונן לימים-הנוראים כבר החל מחודש תמוז ואילך. אותם האנשים הממשיכים לישון

והדין, ההשפעה והברכה לכל ימות השנה הוא מזה שמוסיף בתשובה ומעשׂו מאלול על תשרי ואף אם עברו מתחילת אלול עד עכשיו ועדיין לא הוסיף בהם כלום ישתדל לכה"פ שאלו הימים האחרונים לא יעברו לריק, ומי שמקדש עצמו במותר לו' הוא ג"כ ענין מוסיף מחול אל הקודש שמהחול שלו נעשה קודש, ואז הקודש שלו הוא קודש קדשים.

(בית אברהם - סלונים)

טעם נפלא למצוות 'תקיעת שופר'

מרון הרה"ק הגאני ישראל מטשורטקוב זי"ע היה נתון טעם לשבח - טעם נפלא לתקיעת שופר, כדי להשתמש בתפלינו בלשון שלא השתמשו בו לדברים בטלים.

וכן אמר: על מצות תקיעת שופר נאמרו טעמים שונים, ורבי סעדיה גאון ז"ל אמר עשרה טעמים, וא"כ רשאי גם אני לומר טעם על מצוה זו: יסופר על הקדוש מסטרעליסק זצ"ל שהיה מתפלל במנין בקול צרוד ולא בקול הטבעי שהיה מדבר בו כרגיל, וגם את תלמידיו הרגיל להתפלל כן, וטעמו היה כי אין לבוא לפני המלך באותו קול עצמו שמדבר בו דברי חול, ועפ"ז נזכר לומר אם נבוא ברה"ק - יום המשפט להתפלל לפני הקב"ה שיציא לאור משפטינו באותו הקול שמשתמשים בו כל השנה, ימצא המקטרג חומר להלשין, שיאמר הלא בכח הדבור שמתפללים לפניך עכשיו דיברו כל השנה דברים בטלים, וגם לפעמים דבורים אסורים ר"ל, ולכן ראה הקב"ה בחמתו לצוות את ישראל להתפלל לפניו ביום הדין בדבר חדש היינו קול חדש, שלא השתמשו בו כל השנה, והוא השופר, וע"ז מעומקא דליבא הוא קולי קולות לפני הקב"ה וזוהו הקול אין שום מקום לקטרג שבקול זה לא השתמשו לדברים בטלים וכו', וזהו פי' הכתוב "תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגיגו כי חוק לישראל הוא" וגו' שיתקעו בחודש, היינו בקול חדש' שלא פגמו בקול זה כלל במשך כל השנה בכסא ליום חגיגו היינו שבזה מכסים ומטמרים התפילות מהמקטרגים 'כי חוק לישראל הוא' הקב"ה נתן לבני' חוק זה של מצות תקיעת שופר, והטעם בזה הוא 'משפט אלוקי יעקב' שבכל צרתם לו צר והמשפט הוא 'כביכול' גם להקב"ה כמוכא בספה"ק שכשעם בני' אין יוצאים זכאים בדין ח"ו הוא 'כביכול' משפט להרבוש"ע, ולכן נתן בזה עצה שיתקעו בשופר ולא יתקעו למקטרג. (ישמח ישראל - טשורטקוב)

ה'שופר' תיקון אפילו לנידחים

איתא בשם הרב היהודי הקדוש זצלה"ה מפרשישחא כי כל המצות יש להם סגולה והם טובים ומועילים בכל הענינים שבעולם כידוע מספרים לידועי חן, ובשונה הוא מצות השופר שהוא מסוגל לתיקון גם ל'נדחים' חס ושלום השקועים בעומק הרע. וזה הוא הרמז בראשי תיבות שופ"ר ש"רש פ"ורה ראש ו'לענה, שגם לאיש שכזה יש תיקון על ידי כח השופר.

(אהרן שלמה)

סילוק קטרוג ע"י 'פלפול'

הרב הקדוש רבי דוד'ל מלעלוב נסע להסתופף בצל רבו היהודי הק' מפרשישחא והביא עמו את תלמידו הרה"ק רבי יצחק מווארקע זי"ע, והנה בראש השנה אחר קריאת התורה קודם תקיעת שופר הסתגר היהודי הקדוש זי"ע זמן רב מאוד בחדרו ולא יצא לתקיעות, ויבקשו חשובי החסידים מהרב הקדוש רבי דוד'ל זי"ע שיכנס אל הקדוש פנימה להודיע מה הענין שהרבי מתעבב זה זמן רב יותר מהרגל, והרי תיכף ינטו צללי ערב ויפנה היום, ונכנס הרב הקדוש רבי דוד'ל זי"ע אל הקדוש פנימה לחדרו של הרבי הקדוש זי"ע וראה שהוא מסתובב בחדרו אנה ואנה בכיות נוראות ופניו חיוורות מאוד, ושאל לרבי 'היהודי הקדוש' מה קרה היום? והשיב לו שיש כעת קיטרוג גדול בשמים ויש לו עבודה גדולה לבטלו. ותיכף כששמע הרב הקדוש מלעלוב זאת, רץ במהירות לבית המדרש ואמר לתלמידו הרב הקדוש רבי יצחק מווארקע בזה הלשון: יצחק'ל יצחק'ל זאגט א פשעטיל, - תאמר פלפול - והשיב לו הרב הקדוש מווארקע זצ"ל נה, נה, ופתח פיו ואמר: הנה קיימא לן בגמ' (מכות ח.) 'קרב פסול לעדות' וקשה מאד, בשלמא לזכות הוא פסול יען שהוא חשוד להפוך לזכותו אף שלא על פי דין מחמת נגיעת הקירבה, אבל לחוב מדוע לא יהיה מהימן, אך יש לומר דאם הוא קרוב ומעיד לחוב הרי שאדם זה אינו מן הישוב' ומשום זה גופא פסול הוא לעדות, כמו שהאוכל בשוק דפסול לעדות דאינו מן הישוב' (קידושין עב) וכאשר שמע זאת הרב הקדוש מלעלוב זי"ע מפי הרב הקדוש מווארקע זי"ע רץ תיכף ומיד לחדר רבו היהודי הקדוש זי"ע, ואמר לו: שמעו נא הפלפול, ואמר לו היהודי הקדוש זי"ע אתה אומר כן להלכה? והשיב לו הן, ותיכף ומיד אורו פניו של 'היהודי הקדוש' וקרא: עתה נזכר לילך לתקיעת שופר, כי הקטרוג בטל ומבוטל על ידי הפלפול הזה.

(כתר היהודי)

'אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחדרו'

עבודה מיוחדת היתה להם לרבוה"ק לבית רוי"ן בראש-השנה, אמנם הם לא ירדו לפני התיבה אך בעת שמסרו לבעל-התוקע את השופר על מנת לתקוע בו כמצוות היום היתה נחזית אצלם התגלות נוראה ונשגבה. הסדר היה שבעל התקיעה היו נכנסים לחדרם הק' ומקבלים מידים בדחילו ורחימו את השופר תוך כדי השמעת רשפי אש קודש של המתקת הדינים והתעוררות רחמים. גם הרה"ק רבי שלמה'ניו מסאדיגורה-ת"ת נהג כן ברוב רגש וסעה, וזאת בנוסף למה שהיה הוא בעצמו אומר ברגש רב את הפסוקים "מן המיצר." סיפר הגאון הגדול רבי מרדכי אוירבך שליט"א רב ביהמ"ד "אביר יעקב" - סאדיגורה בתל אביב, מי ששימש כבעל-תוקע אצל רבי שלמה'ניו. כשכנס לחדרו המיוחד אשר בו התפלל, כדי לקבל ממנו את השופר, נעמד רבי שלמה'ניו ואחז את השופר בידו וגלגלו תוך בכיות בחיל ורעדה, עד שהגיש ומסר את השופר לבעל התוקע - תוך כדי עמידה - וכך אמר לו: "דא האסטי דעם שופר גיי און בלאז ארויס די שלעכטץ פון כלל ישראל", [-הנה השופר לפניך, לך ותקע בו והתקע את כל הרע מכלל ישראל]. ועוד טרם שסיים את המשפט פרץ בבכי קורע לבבות, כשהוא חיוור כסיה, ולולא הקיר שמאחוריו - שעליו נשען - היה מתמוטט על עומדו ארצה ח"ו. אך רבי שלמה'ניו בדרכו הוא, מיד בתום התקיעות, עת אמר "אשרי העם...", היה ניכר בצורתו הק' השינוי הקיצוני של המעבר מרגשות הפחד האימה והיראה לרגשות השמחה ההולכים וגואים של המשך עבודת היום, בהמלכת בורא עולם "זמלכותו בכל משלה".

יהא רעוא קמיה דתשרי על עמיה (ומירות ליל שבת)

כאשר איש יהודי יעורר את לבו ורצונו לשוב לה' - 'קמיה דתשרי', היינו, טרם הגיע חדש תשרי, כאמר רבוה"ק זי"ע על מאחז"ל (ברכות סא.) "אחורי ארי ולא אחורי אשה", כי מזל אב הוא 'ארי', ומזל אולל 'בתולה', דעל בר ישראל לשוב בתשובה מיד 'אחורי ארי' היינו חדש אחרי אב שהוא אולל, ולא יאחר עד 'אחורי אשה' דמזל אולל 'בתולה' שהוא תשרי, וע"י שיקדים לשוב אזי כשיגיע א"כ תשרי, 'תענג לשהיה במתיקין ודובשין' יריגש מתיקות בעבודתו ית', בבחי' אז תתענג על ה' ויזכה לכל השפעות טובות בבני חיי ומוזני רויח. אמן.

(בית אברהם - סלונים)

ימים נוראים - בחצר הקודש שטפנשט

ולעבדו בכל לבבכם

ישומים מזכרונות החסידים מעבודת הקודש הנשגבה של מרון רבינו הק' אדמו"ר רבי אברהם מתתיהו משטפנשט זי"ע בימי ראש השנה אווירה מיוחדת שררה בחצה"ק בשטפנשט בירח האיתנים, בו זכו החסידים לראות קצת מעבודת הקודש. בתפילת המוסף של ראש-השנה היה רבינו מאריך מאוד והיה עומד שחוח וכפוף למעלה משעתיים וחצי רצופות. הגאון ר' נחום שמריהו שכטר אב"ד אדראן כתב על כך בהספדו בספרו 'עניתי אמ"ן' "וממנו לא היה כל כח אנושי, כי נשברו עצמותיו מכף רגל ועד ראש, וממש היה בו ניצוץ מגבורתו של מתתיהו כהן גדול עבור קדושת שמו יתברך ועבודתו". סיפר תלמידו וחסידו הגדול, כ"ק אדמו"ר מריבניץ זצ"ל, שזכה להתפלל בחדרו של רבינו שמואל האחרון. הוא העיד שרבינו היה עומד שחוח בכפיפות קומתו התמירה בלא להניע שום אבר, ורק גניחה אחת היתה נשמעת ממנו משך כל זמן עומדו בשמו"ע, ואילו בשנה

משל נורא לראש השנה מפי אדונינו מורינו ורבינו הקדוש רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע

"ובכן לך הכל יתירו"

שגב רוממות יום ראש השנה שבו מכתירים את מלך מלכי המלכים

מנהג היה בשטפנשט כי לפעמים היו זקני ותיקי החסידים מורשים להכנס לקלייזל, [הדרו הק' של הרבי-דאוין שטיבעל] בעת עבודת הקודש של הימים הנשגבים וזוכים אז לראות מקרוב את עבודת בורא בעת התפילה. כך גם זכה החסיד הוותיק ר' אייזיק ז'שיטאמירער ע"ה שהגיע ממרחק להסתופף בצלו של מרון הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע. בליל ראש השנה קודם התפלה הורה לו הגבאי המשב"ק ר' שלומיק ע"ה שיכנס להתפלל בקלייזל, ואמר לו שכן פקד אדמו"ר ז"ל שיתפלל עמו בחדרו, ואכן זכה לראות מקרוב את פני הקודש ועבודתו הטמירה.

וסיפר כי אחרי סיום התפילה כשעדיין להבת האש שורה באווירה הקדושה. ישב הרבי ז"ל על כסא קדשו, והחל לשוחח בדברים נסתרים ונשגבים בתוך דבריו אמר לו: ר' אייזיק, האם לא איכפת לכם מהביתוין שבני בחלקו של הבראון גינבורג במוסקבה בעת טכס ההכתרה של הקיסר - גינבורג, יהודי עשיר מפורסם ונכבד - הלה הקדים את בואו לעיר הבירה שם עומד להתקיים

(מילין סתימן - שטפנשט)

יומין דנשמתא

י"ג תשרי יומא דהילולא רבא של הרה"ק ה'אור ישראל' מסאדיגורה זי"ע"א

באחת השנים ביומא דהילולא י"ג תשרי, סיפר רבינו בעל ה"כנסת מרדכי" מסאדיגורה זי"ע מה"טויל הידוע" וכה סיפר: היה זה בעת שזקיננו מרן ה'אור ישראל' זי"ע נחלה בדלקת ריאות לפני הסתלקותו מהעוה"ז ובא אחיו הק' מרן ה'פחד יצחק מבאיאן זי"ע לבקרו בחוליו, ובעת שמרן הפחד יצחק נפרד ממנו כדי לחזור לביתו יצא אתו אחיו ללוותו ושניהם עלו על הכרכרה שעמדה הכן להסיעם וכשאך יצאו מהעיר ירדו האחים הקדושים ונכנסו ליער ושהו זמן רב, ודיברו ביניהם דברים עתיקין וטמירין, ומה שנקלט מאותו שיחה שמרן הפחד יצחק זי"ע שאל את אחיו הק' מדוע הוא מרבה לדבר בגנותה של מלכות הצאה והלוא נצטוונו מפייה ז"ל והוי מתפלל בשלומה של מלכות? וענה לו מרן ה'אור ישראל' דבאמת יש להקשות למה אמרו 'בשלומה של מלכות' ולא אמרו בשלומה של מלך, אלא הכלל בזה כך הוא, אם המנהיג והמלך האוחז בשבט ובשלטון הוא מלך נאמן להעם כולו, ועושה הכל למען טובת העם, הרי זה יוצר ענין של מלכות ועל כנון דא נצטוונו להתפלל לשלומה, משא"כ הצאר ימ"ש שהוא משפיל את העם עד עפה ואינו נאמן לו, כלפיו לא שייך הכלל הזה. בדרך אגב, גם אמר מרן ה'אור ישראל' זי"ע 'אין עוד מלבדו' דבלשון רוסית קראו למעונות הקיץ של הצאר היינו עיירת הקיט שם שהה בחודש הקיץ 'לבדו', וי"ל שלא יישאר כלום מ"לבדו", ופעם אמר לעושה נפלאות גדולות 'לבדו', שהשי"ת יעזור שיעשה בו פלאים גדולים ויהיה לו מפלה אין סופית ע"ד והפלה ד' את מכותך.

צדיקי דור ודור מבינים ומלמדים התורה המותאמת לדורם

פינו שנות דור ודור (ל.ב. א.) בכל דור ובכל תקופה יורדת ובאה מן השמים הבנה חדשה בתורה שהיא דרושה ומותאמת לפי הדור והתקופה. והצדיקים שבכל דור מבינים בתורה כפי מה שדרוש ללמד את בני הדור ההוא.

(חידושי הרי"פ)

אם הנך מדבר אל ה' כבן אל אביו אזי ימשיך אותך אליו

שאל אביך ויגדך (ל.ב. א.) אם אתה מבקש מהקב"ה כבן אל אב ואתה מרצהו: 'טאטע, טאטע, העלף מיר'. אז ויגדך' לשון המשכה ימשיך אותך אליו.

(אמרי חיים - וויזניץ)

'חבל' מורכב מחוטים שלמים וגם מפגומים - ויחידיו נוצר החבל השלם

יעקב חבל נחלתו (ל.ב. ט.) כששורים חבל עבות המורכב מהרבה חוטים, אף אם יש ביניהם חוטים פגומים אין מבחינים בהם, ולא עוד אלא שהם מוסיפים חוזק לחבל, הוא הדין גם בבני ישראל שבזמן שהם מלוכדים ושורים יחד אזי אפילו הגרועים שבהם מביאים תועלת לעצמם ולכלל.

(הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע)

הזהר לבל תרע מעשיך ויחלש טעם בריאתך בעולם

צור ילדך תשי ותשפח קל מהללך (ל.ב. יח.) הקב"ה ברא את האדם על אף התנגדותם של מלאכי השרת אשר אמרו לפניו 'מה אנוש כי תזכרנו', כי קיווה שהאדם ילך בדרך הטוב, ישמור את מצותיו ויעלה הרבה לכריאה כולה, ואם חוטאים ישראל ואינם ממלאים את תפקידם כראוי הרי מתרופף כל פעם בריאתו של האדם, זהו איפוא פשוטו של הפסוק 'צור ילדך תשי' במעשיך מחליש ומרופף אתה את טעם בריאתך.

(אור החיים הק')

להזהר מ'דברים בטלים' שמקצרין שנותיו של אדם

פי לא דבר רק הוא מקם פי הוא תייקם ובדבר הנה תאריכו ימים (ל.ב. מ.) יש לדעת, הלא משרע"ה דיבר עם דוד דעה שהיו קרובים למעלות הנבואה, והאין יעלה על הדעת שיחשבו ח"ו על התורה הק' שהוא דבר ריק, עד שהוצרך להזהירם על זה? ונראה עפ"י מ"ש תלמידי המגיד הק' ממעזריטש זי"ע"א, עה"פ 'נפשי יצאה בדברו' שאם אדם מדבר הרבה מכל דיבור יוצא חלק מן רוח החינני ונתמעט חיותו, אמנם זהו בדברים בטלים, אבל בדברי תורה אדרבא כתוב 'כי חיים הם למוצאיהם' למוצאים בפה, כי ע"י דברי התורה בא חיות חדש לאדם, וזהו שחידש להם משרע"ה בפ' זה 'כי לא דבר ריק היא מכם', אין דברי התורה"ק כדברי ה'רשות', שכל מה שמדבר יותר נעשה ריקן מחיות ה'רוח ממלא', אלא אדרבא 'כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים'.

(צמח דור - להרה"ק רבי דוד מדינב זי"ע)

בשבט מוסר - דיבור לשון קשה - והטובה שתצא מהנהגה זו ש'תשמע הארץ' שגם אלו ששוקעים ב'ארציות' ישמעו ל'אמרי פי', כי הם יודעים שע"י תפילות פי השפעתיה להם כ"ט טוב, בחי' אמירה שהיא רכה ונעימה, ולכן יהיו מוכנים לקבל דברי תוכחה, כי אז הם יודעים שלטובתם אני מוכיחם, ולחיווק הבר חזר ואמר: מתי יוכל להיות ש"יערף כמטר לקחי תול כטל אמרתי' כשיקבלו דברי מה שאני מוכיחם, רק 'כי שם הוי"ה אקרא' כשאני יוכל לעורר עליהם מדת הרחמים והחסד, אזי כשישמעו לקולי ויקימו את דברי אזי אפשר לדבר אליהם והמה יאזינו ואז יהיה 'הבו גדל לאלקינו, כי אז ישובו ויעבדו את ד' באמת.

(מרן הסב"ק מרוזין זי"ע)

תורה בלא אהבה ויראה אינה עולה לשמים

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי (ל.ב. א.) איתא בתיקוני זוהר: 'אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא' (תיקונא ג') ומכלל לאו אתה שומע הן, שתורה עם דחילו ורחימו - יראה ואהבה - כן פרכת לעילא, גם אמרו חכמינו ז"ל "כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים" (ברכות ה) ולזה נתכוון הכתוב 'האזינו השמים ואדברה' אם הבורא ב"ה מאזין לדיבורי תורה ותפלה של האיש הישראלי, הרי זה סימן שיש בו יראת שמים כי בלא דחילו ורחימו הרי אמרנו דלא פרכת לעילא. וזהו הנרמז בתיבת 'שמים' שהוא אש ומים, שמרמוזים למדות 'חסד וגבורה' והיינו 'אהבה ויראה', ואז גם יכול להיות 'ותשמע הארץ אמרי פי', דבריו נשמעים, כיון שיש בו יראת שמים.

(רבינו אדמו"ר מסאדיגורה זי"ע)

השפעה של דברי התורה רואים רק בהמשך

יערף כמטר לקחי (ל.ב. א.) אמר הרה"ק הרבי ר' בונים מפארשיטחא זי"ע: דברי התורה הקדושים כמוהם כגשם, מה הגשם בשעה שהוא יורד עדיין אין רואים את השפעתו על הצמחים, ורק לאחר זמן כאשר השמש מגיחה מאחורי העננים וזרחת על האדמה, אזי רואים את תוצאות הגשם, כך גם דברי התורה, אף כי בשעה ששומעים אותם אין מבחינים מיד בהשפעתם, בכל זאת סופם לעשות את פעולתם.

הודאה לה' על הזכות ללמוד תורתו הק'

פי שם ד' אקרא הבו גדל לאלקינו (ל.ב. א.) על עצם הדבר הזה שזכינו לקרוא את שם ד' וללמוד את תורתו, דהרי כידוע כל התורה שמתונו של הקב"ה, 'כי שם ה' אקרא' על עצם זה עלינו לתת שבח והודיה להשם יתברך 'הבו גדל לאלקינו', כדרך שהראשונים מפרשים את אשר אנו אומרים ב'מודים דרבנן': 'על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות', היינו, על שזכינו להודות לך, הננו מברכים ומודים לך.

(באר מים חיים)

התורה המחכימה

עם נבל ולא חכם (ל.ב. ה) אונקלוס מתרגם: 'עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו', וקשה הלא זה סותר את דברי דוד המלך ע"ה בתהילים 'עדות ד' נאמנה מחכימת פתי', ויש לומר דה כי כוונת התרגום 'עמא דקבילו אורייתא', לכן נצרכו לקבל את התורה כיון דלא חכימו כדי שיחכמו. 'תורת ה' תמימה מחכימת פתי'.

(רבינו הסב"ק מרוזין זי"ע)

הפטרה - 'שובה ישראל'

אמנם על היהודי לדעת כי הדרך הנכונה היא בהיפוך וכאשר צריך למשהו אפילו קטן ופשוט הרי שעליו לא להמנע מלבקש מאביו שבשמים וזהו 'אמרו אליו כל' ואפילו הדברים הפשוטים תדבר אליו ותבקשו. אך מתי תרומם ותחשוב על גדלות הבורא ועונו תפארתו זה תחשוב בעת שהנך עומד להכשל בנסיון וזהו 'תשא עון' היינו שאו תרומם ותנשא במחשבותיך את הבורא הנורא, ותחשוב לפני מי אתה עומד, ואז תינצל ולא תכשל בחטא.

עצה לעמוד בנסיונות

שובה ישראל... אמרו אליו כל תשא עון. (הושע א. ב-ג). מתאמריה משמיה רבינו הק' סנוורן של ישראל מבארדיטשוב זי"ע, שאמר לפעמים האדם עומד בפני נסיון ובא היצה"ר ומקטין בפניו את זיו הדר גאנו של השי"ת ומסית כי אין ח"ו רואים הכל למעלה וכדו' ולעומת זאת כאש האיש הישראלי נצרך למשהו הוא בא ומסיתו ואומר לו שאין זה מתאים לבקש מהשי"ת הגדול והנורא כאלודברים פשוטים ואין מתאים להטריח אותו בשל מה בכך.

ילקוט סגולות לימי השנה מלוקט מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים
מתוך מפעל "סגולות מלכים" הלא המה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא
כשולחן הערך לסגולות מסודר לפי ימי וחודשי השנה דבר יום ביומו
מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב שלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

סגולות מלכים

תפילת מנחה של ערב ראש השנה

הקדמת תפילה - קודם בא יום הגדול

בערב ראש השנה נכנסין להתפלל מנחה בבית
הכנסת בעוד היום גדול, כדי להתפלל תפילת
מנחה בכוונה הרבה, ומאריכין בה קצת מאחר
שהיא מנחה אחרונה בצאת השנה והקדמת
תפילה טרם בא יום הגדול.

(מטה אפרים סימן תקפא סעיף נו)

אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה

כי אם שגבה מאוד תפילת מנחה של כל ימות
השנה שהרי אליהו הנביא לא נענה אלא בתפילת
המנחה כל שכן וקל וחומר לתפילת מנחה
זו שבעי הכנה ביתר שאת ויתר עוז כמבואר
בהמקובלים.

(אלף המגן שם ס"ק קלד)

תיקון כל התפילות

יזהר מאוד בתפילת המנחה דערב ראש השנה
לאומרה בכוונה עצומה וסגולתה כי היא התפילה
האחרונה של השנה להעלות ולתקן כל התפילות
של השנה שהתפלל שלא בכוונה ושלא לשמן
ושלא בזמן כמבואר בספרים הקדושים.

(אוצר הסגולות והכוונות)

ישועת ה' כהרף עין

בשם הרב הק' ר' נחום דוב בן הרב הק' ר'
שלום יוסף בן הרב מריזין זי"ע ועכ"ל, אמר
למידין אנחנו שישועת ד' כהרף עין, מן זה
שאנחנו מתפללין תפילת י"ח במנחה אחרונה
של שנה בער"ה ואומרים ברכ עלינו ד' אלהינו
את השנה הזאת, הגם שיש עוד רק איזו רגעים
להשנה הישנה, ולמה מתפללין תפלה זאת,
אלא שישועת ה' כהרף עין ובאלו הרגעים נוכל
להושע.

(מרגניא דבי רבנו)

חשבון נפש על כל השנה

בערב ראש השנה קודם תפילת מנחה שהיא
התפילה האחרונה דשנה העברה, עושה חשבון
צדק בנפשו מכל אשר עבר עליו במשך השנה,
הן בענייני מצוות עשה ומצוות לא תעשה, והן

בענייני המידות ויראת שמים, בין בעניינים שבין
אדם למקום והן בעניינים שבין אדם לחבירו,
והחשבון שעושה הוא אדעתא דנפשיה באמת
לאמיתו, וכשמתבונן במעמדו ומצבו הכללי
בגשמיות וברוחניות רואה הוא כי השי"ת
התנהג עמו ועם בני ביתו בחסד חנים שלא כפי
המגיע לו עבור הנהגותיו, הנה כאשר מתבונן
בכל זה באריכות והתבוננות הרי הוא מכיר
בחטאו ופשעו, ובתפילת המנחה שהיא התפילה
האחרונה דהשנה העוברת הרי הוא מתעורר
בהתעוררות גדולה בחרטה מעומקא דליבא על
כל העבר, והוא שב להוי" ללקבל עול מלכותו ית'.

(ס' המאמרים להרי"ף תש"ג עמ' 14-24)

תפילת מנחה בערב ראש השנה של רבי שלום מפרוהוביטש

זקני הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל זלה"ה
היה מנהיג להתפלל לפני התיבה בתפילה
האחרונה של השנה, היא תפילת מנחה של
ערב ראש השנה, והיה מתפלל בהתלהבות
עצומה וברשפי אש קודש שלהבת כמנהגו
בקודש.

והנה זקני רבי שלום זי"ע אחר חתונתו
התגורר מספר שנים בטשרנוביל בצל חו"ז
רבי נחום זי"ע, ופעם אחת בערב ראש
השנה כאשר התפלל רבי נחום לפני העמוד
כמנהגו וכל הקהל התפללו עמו בהתלהבות
והתרומוות הרוח עד מאד, היה לוקני
זי"ע נפילת מוחין ולא עלה בידו להשיג
המדרגות בתפילתו כדרכו.

רבי שלום הצטער מזה מאד, כי כל הקהל
העומדים סביבו מתפללים אל ה' בחזקה,
ומכוונים ליבם בכוונה יתירה לאביהם
שבשמים, ואילו הוא אינו מצליח להתפלל
כראוי, ועם זה התחזק רבי שלום בכל
כוחותיו עד שלבסוף בהתאמצות יתירה
ובקושי גדול הצליח להתפלל על כל פנים
בפירוש המילות כאדם פשוט. וכמוכן שזה
גרם לו חלישות הדעת ועגמת נפש.

והנה אחר שסיימו התפילה פנה אליו
חו"ז רבי נחום ואמר לו בני מהו הרעיש
הגידול שגרמת בתפילתך עד שעל ידי
תפילתך זכו אלפי נשמות נדחות לתיקון
ועליה.

(דברי דוד טשארטקוב ליקוטים)

בתפילה זו תלויה כל הכתיבה והתימה טובה

סיפר רבינו הק' שזקינו הרה"ק ר' בערצי
מנדבורנא זצלה"ה [אביו של הרה"ק מוה"ר מנדבורנא]
התפלל תפילת מנחה בערב ר"ה שלוש שעות

שלימות, ואמר שבתפילה זו תלויה כל הכתיבה
וחתימה טובה לשנה הבעל"ט, וכן אצל רבינו
הק' היתה תפילת המנחה באריכות גדולה למאוד
בתפילתו בלחש.

(ריא דעובדא עמ' ס')

שלימות השנה עליה שורה הברכה

הנה הברכה הוא על דבר שלם (שו"ע או"ח סי'
קסז ס"א), דהנה מלבד הברכה שנתנה לתקן ענין
המאכל והמשקה כידוע, הנה עוד הברכה מורה
על דבר שלם, שכבר יש בו שלימות שייד לברך
עליו ברכה הראויה, אבל אם אין בו שלימות אין
שייד לברך, ולכן על פרי שלא נגמר אין מברכין
עליו כלל וכו' וכל דבר שנגמרה, עליו שייד
הברכה, והנה ידוע, ששלימות הזמן, הכל נעשה
על פי מדרגתו של אדם, וכידוע בזה"ק (ח"א קנט,
א) שאותו היום שעובד השם יתברך נעשה קיום
לעולם ולעולמי עולמים, ולכן אנו מתפללין לפני
השם יתברך שיברך על השנה הזאת, שהשנה
יהיה ראוי לברכה, שיהיה כמו פרי נגמרה, שיהיה
ראוי לברכה, וזה הוא גם כן ידוע (ע"ז י. ב) שיש
קונה עולמו בשעה אחת, ובאותו הרגע שהאדם
מהרהר תשובה בלבו על ימיו שהלכו בחסרון,
יוכל לתקן כל הזמן ובפרט השנה שעומד בו,
ולכן אם אז יערה בעולמו רוח ממרום, שנוכח
להרהר בתשובה אמיתית, אז מה טוב ומה נעים
יהיה השנה ותהיה ראויה לברכה, וזה שאנו
מתפללים ברכ עלינו את השנה הזאת,

(דברי בינה, ביאלא, וילד)

תפילת מנחה בערב ראש השנה של הבית אהרן מקארלין

מסופר שבשנה האחרונה לחיי הרה"ק הבית
אהרן מקארלין זי"ע, בראש השנה שנת תרל"ב,
היה חלש מאד בגופו וברגליו, עד כדי כך שנשאו
אותו על הכסא לבית הכנסת, למנחה של ערב
ראש השנה, שהיה רגיל להתפלל בעצמו לפני
התיבה, וההתלהבות עלתה בשלהבת גדול, והיה
צריכים לשאת אותו בלי עוצם כחו, והנה קול
קורא ושגא: ווער איז נישט גיזונט, דער האלבער
גוף? אבער אויבין איז דער קערפער גיזונט, וואס
פאר א שייכות האבין מיר מיט דעם! וקם הבית
אהרן מלא קומתו וזרק את הכסא לאחוריו, וניגש
להתפלל לפני העמוד בקול חוצב להבות אש
כדרכו מתמיד, וכך עמד בשני הימים של ראש
השנה.

(ישע אהרן, הובא במגדנות יעקב מועדים,
להדמו"צ הג"ר יעקב יוסף בן שליט"א)

7172759@gmail.com

לקבלת הגיליון 'באר בשדה' היו"ל בס"מ מדי שבת בשבתו אפשר ליצור קשר במייל:

ילקוט סגולות לימי השנה מלוקט מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים
מתוך מפעל "סגולות מלכים"... הלא המה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא
כשולחן הערוך לסגולות מסודר לפי ימי וחדשי השנה דבר יום ביומו
מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב שלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

שינה בראש השנה

שינה בר"ה - שלא ישן מזל האדם

רשבי"ד דמך ליה בליל ריש שתא וחזא בחלמיה
דבנזי דאחתיה מתבעיין מן מלכותא שית מאה דינרין.
(ילקוט שמעוני ישעיהו רמז תצב)

נוהגים שלא לישן ביום ראש השנה (ירושלמי), ומנהג
נכון הוא.
(רימ"א שו"ע או"ח סימן תקפ"ג)

שלא לישן דאיתא [יש] בירושלמי "מאן דדמיך בריש
שתא דמיך מזליה".

(ט"ז סימן תקפ"ג סק"ג)

התעוררות הזו יתעורר בכל יום מימי אלול בתקיעת
השופר.

(ספר השל"ה הקדוש - מסכת ראש השנה - פרק תורה אור (ב))

יישן מעט

לאחר התפלה, אוכלים ושותים ושמים, לא שמחה
של הוללות, אלא שמחה של מצוה. ואין מתעניין
בר"ה ולא בשבת תשובה. ואמנם לא יאכלו כל שבעים,
למען לא יקלו ראשם ותהיה יאת ה' על פניו כל
היום, ויזכור תמיד שתלוי בדין הוא וכל העולם. ולכן
יש נמנעים מלאכול בר"ה מאכל שחביב להם מאוד
(תקצ"ז). ולאחר האכילה, יקבע עצמו ללמוד. ואם
ראשו כבד עליו, יישן מעט אם א"א לו בלא זה.

(ספר חיי אדם - חלק שני - כלל קל"ט סעיף יא)

להיות ער כדי שהחי יתן אל ליבו

אחר שגמר ברכת המזון, אף על פי שלפעמים עוד
היום גדול ויש שהות לישן מעט עד תפלת המנחה,
אין לעשות כן ויחוש למה שאמרו, הישן בראש
השנה גם מזלו ישן. ואף שדבריהם נאמרו ברמיזה,
שמי שישן ואין מוסיף אמן בתפלה גם מזלו, שהוא
המלאך המליץ עליו בשמים, הוא אינו מלמד זכות
עליו. והחי יתן אל לבו (קהלת ז, ב) כי עת לעשות לה'
(תהלים קיט, קכח) לא ינום ולא יישן, וכל שכן להיות
יושב ובטל שהוא כישן וגרוע ממנו, שעל ידי זה,
ראשו נמלא מחשבות רבות

(ספר מטה אפרים - סימן תקצ"ח)

האר"י התיר לישון אחר הצות

שלא לישן וכו' - משום דאיתא בירושלמי מאן
דדמיך בריש שתא דמיך מזלי. והאר"י ז"ל אמר
שאחר הצות מותר לישן שכבר נתעורר המלאך
ע"י תפלות ותקיעות וכו' [סי' תקצ"ז] כתב שהר"מ
(מרומטבורג) היה ישן בר"ה. ויושב בטל כישן דמי, ועיין
בח"א שכתב דאחר האכילה יקבע עצמו ללימוד ואם
ראשו כבד עליו יישן מעט אם א"א לו בלא זה ויש
נוהגים לגמור כל התהילים.

(משנה ברורה לשולחן ערוך אורח חיים סימן תקפ"ג סעיף ב)

פירוש אחר בדעת הירושלמי בענין השינה

בענין שינה בראש השנה, ביום ראיתי להעתיק
לכאן בקיצור מספרי תוספת ברכה [בפרשת אמור]. מה

שכתבתי שם ע"ד הנוהגים שלא לישון ביום רה"ש.
בשו"ע או"ח הלכות רה"ש סוף סימן תקפ"ג כתב
הרמ"א בזה הלשון "יש נוהגים שלא לישון ברה"ש
ביום", עכ"ל. והראו מקור לזה מירושלמי "האי מאן
דדמיך בריש שתא דמיך מזליה"... אך מה שקשה לי
מה שהבינו בלשון "דמיך" עניין שינה, בעוד שבכל
מקום שבה בירושלמי הלשון דמיך מורה על מיתה,
ורבו מלספור המקומות, ורק כדי לאמת דברינו נביא
איהו מהם. בפ"ג ה"א ממס' ע"ז, כד דמיך רב שמואל
נפק בת קול ואמרה, וי דדמיך רב שמואל, כד דמיך
רבי אחא אתחזו כוכבי ביממא... רבי תנחום דמיך
בחנוכה, רבי דוסא דמיך בריש ירחא דניסן, ועוד.
ובירושלמי כלאים פ"ט ה"ג, כד דמיך רב הונא אסקינ'
ריש גלותא לארץ ישראל, ועובדא זה באה בבבלי
מו"ק (כ"ה ב) בלשון "כי נח נפשיה דרב הונא". ולכן
נראה, דכוונת מאמר זה שהביאו מירושלמי האי מאן
דדמיך בריש שתא דמיך מזליה - מי שמת ברה"ש
סימן הוא שכלה ואפס מזלו להגן עליו כמו בשאר בני
אדם שמוזלם מגין עליהם לחיות - ותו לא מיד. (כלומר
לפי דעתו, הירושלמי אינו מדבר בכלל על מי שישן בראש השנה)

(ברוך שאמר לרבי ברוך הלוי עפשטיין בעל תורה תמימה)

האם הכוונה לא לישון בלילה או ביום

נלפענ"ד בדיוק לשון ריש שתא ונהג זה כמה שנים
שדקדקתי במה דאיתא בירושלמי והובא ברמ"א
או"ח סי' תקפ"ג ס"ב וגם נוהגין שלא לישן ביום ר"ה
(ירושלמי) ומנהג נכון הוא ע"כ. ובט"ז שם (סק"ג) שלא
לישן דאיתא [יש] בירושלמי מאן דדמיך בריש שתא
דמיך מזליה ע"כ. והנראה מלשון הירושלמי כפי
שהעתיקה רבינו הט"ז (הגם כי לפי ראות עיני האחרונים לא
מצאו הלשון הירושלמי מ"מ נאמנים עליו הרמ"א והבאים אחריו
שראו כן בירושלמי) דדמיך בריש שתא ולפום ריהטא
הי' הכוונה על ליל ראשונה של ר"ה או בהכנסת
ר"ה כלומר מי שהוא ישן מעי"ה על הכנסת ר"ה
בין השמשות ואחריו או בלילה הראשונה כלומר ליל
ר"ה דזה משמעות לשון ריש שתא וכמו שדייק מעכ"ג
וא"כ הי"ל לפסוק בש"ע להיות גיעור בליל ר"ה כמו
שנעורים בליל שבועות או לכמה בליל יו"כ וכמו
שנהגו לענין אכילת הסימנים.

אמנם המפרשים פירושוהו על יום ר"ה שלא לישן
נמצא בס"ל דריש שתא משמעות היינו יום ר"ה ולא
ליל ר"ה דוקא.

(שו"ת משנה הלכות חלק יג סימן ב)

ישן רגיל

ומהר"מ (מרומטבורג) היה רגיל לישון כמו בשאר יום
טוב.
(ה"ב"ח על הטור סי' תקצ"ז)

להיות עורו ישנים

כי השופר מורה על התשובה, כענין שכתב
הרמב"ם בשופר של ראש השנה פרק ג' מהלכות
תשובה (ה"ד) זה לשונו, אף על פי שתקיעת שופר
בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו
ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו
במעשיכם וחזרו בתשובה. ויהיו דברים אלה נמשכים
למה שאמרו בירושלמי (ה"ה) וזה לשונו, הך בר גש
דדמיך בריש שתא ועוסקים בדיניה לעיל מורה עצלה,
דכתוב מה לך כי גרדם. ונראה דלא דוקא ישן ממש,
אלא אפילו ער ויושב בטל ואינו מבקש על נפשו
בתפלה ובתחנונים ישן מקרי, ואדם מועד לעולם בין
ער בין ישן, אם אינו עוסק בתורה ובמעשים טובים.

ולהוציא לאור משפטינו, ונזכר ונכתב בספר חיים
טובים עם כל ישראל אחינו, אבי"ה.
חיים לראש (לרבי חיים פאלאני) פיסקת נרצה אות י'

תקיעת שופר

מי ששומע תקיעת שופר מאיש ירא וחרד, בודאי לא
ידאג כל השנה מרעמים, כמו שכתוב "בקולות וברקים
עליהם נגילים, ובקול שופר עליהם הופעת", שבקול
השופר הופיע עליהם מקולות וברקים.
(ילקוטי מוה"ר"ו מהדורא קמא סימן ה)

קצבת הפרנסה בעת ברכת השופר

ובשעת תקיעת שופר בשעה שקולו מחזיק ברכה
ברכת השופר יתעוררו את עצמם בכביה רבא וביתר
בעניית אמן אחר הברכה שבעת ההיא יקצב קצבת
הפרנסה וכל השפע לכל השנה כולה מדרגא דשמים
ומן דרגא דטחנין מגא לצדיקיא כדאיתא בוורה.
(שער המלך שער ג פרק ד)

לאכול אתרוג שאכל אותו וקלקל העולם ואנחנו לתקן
אותו פרי עצמו שהיה אתרוג באותו יום עצמו באכילתו
שנהיה אנחנו הדור לקיים כל מצותיו יתיש כל השנה
כולו מראשית השנה ועד אחרית שנה

ויספ את אחי, מערכת א' אות ה' - אתרוג

אכילת מצת מצוה

ועוד אני נוהג לשמור מהמצות כדי לאכול בר"ה
מהמצה שנעשית לשם חג הפסח ודבר זה למדתיהו
ממ"ש בזה"ק ס' תצוה דקפ"ג ז"ל ואלמלא הונו נטרין
ישראל תרי סטרין דנהמי אילין לא הונו עיילי לדינא
לעלמין ביומא דר"ה דאיהו יומא דדינא דלאו איהו אלא
לאיננו דלא נטלי מיכלא דאדוותא ושבקו אורייתא בגין
מיכלא דחמץ, ע"כ וכו', א"כ ראוי והגון שביום ר"ה
נאכל מצת מצוה בתוך הסעודה לזכרון לפני ה' כי
שיהיה למגן וצנה בעדינו להושיע משופטי נפשינו,

המשך ממעמד 6

קרי רוביא וכו', ע"ש. וכתב מרן ב"י ז"ל ומ"ש רבינו
אתרוגא ליתיה בגמ' בנוסחי דידן, יע"ש. ומוה"ר מרן
החבי"ב ז"ל בכנה"ג סימן זה בהגב"י כתב, ונ"ל דגם
בדברי רבינו הטור הוא טעם דתדע דלכולם ב"ט
למה אוכלין אותו ולא אתרוגא לא ב"ט, עכ"ל. ול"נ דלא
בחינם נפל טעות בדברי הטור ז"ל וכתוב שיהא רגיל
לאכול אתרוגא בריש שתא, דנכון לי הדבר ויש לאכול
אתרוגא, והוא דמצינו בברכות דף ז"ן ע"א דהרואה
אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר (ויקרא כג,
ט) פרי עץ הדר וכו' יע"ש, וא"כ השתא ומה בראיה
בחלום הוא סימנא טבא שהוא הדור לפני קונו, וההדור
לפני קונו והוא דמצינו בברכות דף ז"ן ע"א דהרואה
ה' חפצו ובמצותיו חפץ מאה, וכ"ש כשעושה מעשה
כפועל בקיץ בריש שתא ואוכל אתרוג עצמו שהוא
פרי עץ הדר וכו'.

ונראה לע"ד לומר שנכון לאכול בליל ר"ה אתרוג
יען דאיתא בר"ל (בראשית רבה פרשה טו פסקא ז) דאילן
שאכל אדה"ר אתרוג היה וכדי לתקן חמא זה של
אדה"ר שהיום היה נולד אדה"ר היום הרת עולם שייך

מהנעשה והנשמע

שבת - חי אלול ביאס

קבוצת חסידים שבתה בפרשת כי תבוא בבית הכנסת אורחים דשטפנשט ביאס בשבת ח"י אלול

רבים רבים מקדושי יאס ובהם תלמידי הבעש"ט הקדוש ותלמידי תלמידי ובראשם הרה"ק אדמוה"ז משטפנשט באהל מיוחד בכניסה לבית העלמין וכן קברי רבבות נרצחי הרכבות בפוגרום הנוראה של העיר יאס.

במהלך השבת נשמעו דברי תורה וסיפורי קודש ועובדות היסטוריות על המקומות בהם זכו משתתפי השבת לשהות ולבקר מפי הרבנים שליט"א.

לרגל התאריך החשוב נערכו סיורי למידה היסטוריים במחוזות בהם מרנא הבעש"ט הקדוש נהג להתבודד בטרם התגלותו בהרי הקרפטים, בנהר ומחוז הביקאז שם יש את מעיין הבעש"ט בו טבל וסגולות רפואה נקשרו בטבילה בו, וכן בבית מדרשו ביהמ"ד ה'בעש"ט שוהל' בעיר 'פיאטרא ניאמץ'.

כן נערכו מעמדי תפילה וביקורים היסטוריים באתרי הקודש של עיר יאס, בבית הכנסת 'אפטא שוהל', ובבית העלמין היהודי הגדול בו טמונים

שבת מיוחדת וראשונה במינה נערכה בבית הכנסת אורחים דשטפנשט ביאס רומניה, לכבוד תאריך יום ח"י אלול, יום שהתקדש אצל חסידים בעקבות המסורת על לידת מרנא הבעש"ט הקדוש ובעל התניא זיע"א.

לרגל השבת יצאו ליאס קבוצה של למעלה מעשרים איש בראשות הגה"צ רבי נתן לנדמן שליט"א רב אב"ד חולון, הרה"ג נפתלי פלינטשטיין שליט"א ראש מכון שפתי צדיקים וכן כ"ק האדמו"ר מקאפיטשניץ והרה"ג אברהם יעקב סלמון רב קהילות שטפנשט.

הרב חיים משה אחראי הכנסת אורחים והמסעדה הכשרה ביאס בימים אלו

הרב שרגא זייבלד מפיך המסע באפיית החלות לכבוד שבת

פתיחת המסעדה הכשרה ביאס

במוצש"ק נערך מעמד פתיחת המסעדה הכשרה 'סוף ארץ ישראל' בעיר יאס, דבר שהורגש בו צורך דחוף בשל הטיסות הישירות המתקיימות מארץ ישראל ליאס, וכן בשל היות העיר יאס שער הכניסה לאוקראינה דרך גבולות: סקולן וסירט, כידוע מאז מלחמת רוסיה אוקראינה הושבתו שדות התעופה באוקראינה בקיב ובויניצה, והאלפים מגיעים דרך יאס.

יצויין כי זו השבת הראשונה המאורגנת על ידי בית הכנסת אורחים ביאס, ולקראת החורף הקרוב מתוכננות בעז"ה עוד כמה שבתות התעלות מעין זו למתענינים הנוספים כגון בהילולת הרה"ק מרוז"ן הילולת הרה"ק משטפנשט ועוד הזדמנויות.

תודת המשתתפים ניתנה למארגני השבת בראשות הרב משה חריטן, לצוות שירותי התעופה והקרקע 'ביג-פלייט' בראשות הרב לוי יצחק סגל, ולהר"ר חיים משה הי"ו מנהל ומתכלל המסעדה הכשרה ביאס, שארגן והכין את צרכי השבת על הצד היותר טוב, וכמי שמארגן את כל צרכי הפעלת בית הכנסת אורחים והמקוה הפעיל בבית הכנסת אורחים לרווחת המוני הפוקדים את אתרי הקודש וקברי הצדיקים במדינות רומניה, מולדובה, טרנסניסטריה ואוקראינה.

מוצאי שבת בכניסה לציון הצדיק משטפנשט בבית העלמין היהודי דיאס

מעיין הבעל שם טוב בסכר הביקאז בו נקשרו סגולות רפואיות רבות

הגאון רבי נתן לנדמן שליט"א רב אב"ד חולון בהדלקת הנרות לכבוד שבת

בסעודה שלישית

בהכנסת ס"ת לבית הכנסת של הכנסת אורחים ביאס

הרב סלמון שליט"א בתקיעת השופר בבית הכנסת שטפנשט ביאס

מתפללים ואורחים גדשו בהמוניהם את בית הכנסת אורחים דשטפנשט ברומניה והמסעדה הכשרה ביאס ונהגו מתפללות במנין, מקוה מהודר וארוחות כשרות כיד המלך

תמונות: דוברות האגודה למקומות הקדושים ברומניה'

באר בשדה - שטפנשט

מסעדת סוף ארץ ישראל יאס רומניה

בבית "הכנסת אורחים שטפנשט" יאסי
 רחוב אליזבטה ריזה 2 שכונת פאקור שע"י בית העלמין ביאס Aleea Elisabeta Rizea 2, Iași

בשורה טובה תדשן עצם
בשמחה רבה הננו להודיע לקהל פוקדי העיר
יאס והגלילות העולים לציוני הקדושים
ברומניה - אוקראינה - אומן
על פתיחת המסעדה הכשרה "סוף ארץ ישראל"
בעיר יאס במתחם ההכנסת אורחים
מבחר תפריטים תפריט בוקר
תפריט צהריים וערב
לקבוצות ליחידים למשפחות

ניתן להזמין גם Take Away לשדות התעופה ברומניה
יאשי / טולצ'ה / סוצ'אבה / באקוי
במקום יש מקווה טהרה, בית הכנסת, וס"ת.
אי"ה יהיה פתוח 24 שעות עד לערב יום כיפור

כל המוצרים בהשגחת
 בד"ץ העדה החרדית
 \ הרב לנדא

ניתן לקבל תפריט
Get a menu by contacting us
קישור ליצירת קשר ברומניה
+972 55-264-9423

אלול תשפ"ד